

TRAMWAJ

Nr 83

GRUDZIEŃ 2021

W numerze:

- *Pierwsze długodystansowe InO w Pucharze Polski*
- *Wirtualne InO do OInO?*
- *Wirus nie odpuszcza*
- *Cztery lata kadencji – krótkie podsumowanie*
- *TRInO dla Wytrwałych, a OInO dla Najwytrwalszych*

.....

Ten numer to numer, którego miało nie być. Redaktora naczelnego dopadł marazm, a pozyskanie autorów ciekawych artykułów do Tramwaju, to zadanie godne samego Herkulesa. Niemniej, odejść bez pożegnania nie jest w moim stylu. Wszak przez ostatnie 4 lata znalazły się osoby, które mnie wspierały, podtrzymywał na duchu czy po prostu pisały o rzeczach ważnych dla środowiska. I Im chciałbym tutaj podziękować.

Pierwszą z nich jest Agnieszka, osoba pełna entuzjazmu, zapału i pomysłów. Zawsze chętna do pomocy i nigdy tej pomocy nie odmawiająca.

Natomiast drugą osobą jest Waldek. Wiele nas różni, w wielu kwestiach się ze sobą nie zgadzaliśmy i nie zgadzamy, ale Waldek nigdy nie odmawiał mi, jako redaktorowi naczelnemu, pisania o różnych kwestiach, także tych wzbudzających kontrowersje. Jeszcze raz bardzo Wam dwojgu dziękuję.

A kolejnemu redaktorowi naczelnemu Tramwaju życzę wszelkich sukcesów w pozyskiwaniu materiałów do publikacji, wsparcia Komisji w realizacji tej trudnej misji i odwagi w poruszaniu kontrowersyjnych tematów. Tych akurat pewnie nigdy nie zabraknie.

*Redaktor naczelny
Dariusz Mazurek*

Pismo uczestników i sympatyków Imprez na Orientację

Wydawca: Komisja InO ZG PTTK

Redakcja i przygotowanie druku: Dariusz Mazurek

Adres do korespondencji: [tramwaj.kontakt\(at\)onet.pl](mailto:tramwaj.kontakt(at)onet.pl)

***Autorzy tekstów: A. Ćmiel, W. Fijor, A. Krochmal,
D. Mazurek, Z. Tarnowski***

***Zdjęcia: A. Ćmiel, J. Kaczyński, D. Mazurek, M. Paszek,
B. Szmyt, P. Taflński***

***Przygotowanie okładki: Dariusz Mazurek
fot. Dariusz Mazurek***

Data wydania: grudzień 2021 r.

Wersja elektroniczna numeru i numery archiwalne: <http://ino.pttk.pl/tramwaj>

DInO w Pucharze Polski

Wprowadzenie do Pucharu Polski długodystansowej turystycznej imprezy na orientację, zapowiedziane jeszcze jako zadanie do realizacji na Zlocie PInO w Łodzi, miało stać się faktem 14 marca 2020 roku. Prawie setka zgłoszonych uczestników – zupełnie nieźle jak na początek nowej formuły w PP. Umawiamy się na środowy wieczór 11 marca

w gronie budowniczych tras, aby rozdzielić punkty oraz chipy z kodami punktów do elektronicznego potwierdzania. Spotkanie bardzo szybko zamienia się jednak w nadzwyczajne zebranie Zarządu Klubu, na którym po szczegółowym rozpoznaniu sytuacji w różnych ośrodkach InO w Polsce, została podjęta decyzja o przeniesieniu imprezy na inny termin. Trudna decyzja, bo do imprezy pozostało raptem 60 godzin. Zamiast intensywnych prac organizacyjnych zaczęło się co najmniej równie intensywne odkręcanie tego, co dało się jeszcze odkręcić i powiadomianie wszystkich niedoszłych uczestników o odwołaniu imprezy. Na ten moment DInO SKARMAT legło w gruzach zmasakrowane przez koronawirusa.

Nie z nami jednak te numery WIRUS...

Po okresie totalnej kwarantanny pokazało się zielone światło. Termin 25 lipca wydawał się być terminem realnym i bezpiecznym.... i nie pomyliliśmy się. Po gruntownym przemeblowaniu programu i dopasowaniu do realiów epidemicznych imprezę udało się przeprowadzić bez przeszkód. Zrezygnowano z klasycznego otwarcia i zakończenia imprezy oraz z serwowania posiłków, za to każdy uczestnik powracający z trasy otrzymywał dyplom i medal. Start został rozciągnięty na 210 minut, żeby uniknąć zatłoczenia w centrum zawodów... i to się udało znakomicie. Potwierdzanie punktów kontrolnych odbywało się w sposób elektroniczny (zbliżeniowo). Frekwencja okazała się nieco niższa od tej marcowej, bo nie wszystkim pasował nowy wakacyjny termin, a ponadto niektórzy ze zgłoszonych w marcu uczestników woleli

---

pozostać w domu, ale i tak wyruszyło na trasy 72 uczestników. Impreza z założenia miała się otworzyć na uczestników spoza zamkniętej grupy stałych bywalców PP i to się w dużej mierze udało. 44,4% stanowili uczestnicy nowi, których przyciągnęła przejrzysta formuła imprezy: start na pełnych mapach.

O mapie coś niecoś

Z założenia formuła trasy miała być prosta: pełna mapa w skali 1:20 000... i to wszystko, bez żadnych uduziwnień. W miejscach, w których skala i rysunek mapy nie pozwalały na postawienie punktu w ciekawym miejscu zastosowano powiększenia w skali 1:10 000.

fot. Przemysław Taflński

Pomysł na mapę narodził się z chwilą zupełnie przypadkowego odnalezienia w Internecie pochodzącej z archiwum w Berlinie mapy w skali 1:25 000 z 1908 r., spolszczonej w roku 1925 i wydanej przez Wojskowy Instytut Kartograficzny w 1928 r. W czasie II wojny światowej ta mapa zarekwirowana przez

.....

Niemców i opatrzona hitlerowskimi pieczęciami trafiła w końcu do Instytutu Geograficznego w Berlinie. Po raz pierwszy jej fragment został wykorzystany do przygotowania nocnego etapu na MATNI w roku 2019. Była to wówczas mapa złożona z naprzemiennie występujących kawałków współczesnej mapy IOF i powiększonych do tej samej skali 1:10 000 kawałków mapy historycznej. Kiedy podłożyłem pod współcześnie wykonaną mapę, wykonaną na bazie najnowszej techniki lidarowej (skaningu laserowego terenu), tę mapę historyczną, dosłownie "szczęka mi opadła" – takiego stopnia zgodności się nie spodziewałem. Oczywiście nie było na niej wielu szczegółów, ale rzeźba była zaskakująco dobrze odwzorowana – generalnie szacunek dla kartografów, którzy ją wykonali... a właściwie SZACUN. To już wtedy powstał plan wykorzystania tej mapy w szerszym wymiarze.

Trasa, czyli ciężkie hektary terenu

Rozstawienie około setki punktów na znaczącym obszarze to nie są przelewki, cały obszar został podzielony na trzech budowniczych i dla każdego to był cały dzień stawiania.... i cały tydzień zbierania do końca następnego weekendu po imprezie. W tym czasie punkty stoją w lesie narażone na różne niebezpieczeństwa:)... spośród postawionych około setki punktów nie udało się zebrać dwóch (wszelki ślad po nich zaginął).

Ten spory obszar zawodów to również konieczność uzgodnienia dostępności całego terenu z Nadleśnictwem, a było tego bagatela około 3000 ha. Do przygotowania klasycznego etapu PP wystarczy obszar 100-200 ha.

Elektroniczne potwierdzanie punktów kontrolnych.

Do potwierdzania punktów kontrolnych wykorzystano system O-time, autorski pomysł kol. Tomasza Michalaka z Warszawy. Idea systemu oparta jest na koncepcji biernego (a przez to taniego) chipa z informacją o trzycyfrowym kodzie, który mocuje się przy punkcie, oraz czynnego nadajnika-odbiornika (zegarka) do zbliżeniowego odczytu kodu potwierdzanego punktu kontrolnego, który uczestnik zapina na rękę jak klasyczny zegarek.

Koncepcja systemu została pomyślana tak, aby służyć do organizacji imprez sportowych, ale jest wręcz przypasowana do organizacji imprez turystycznych, gdzie stawia się wiele punktów na jednej trasie i punkty te przynajmniej z tydzień wiszą w lesie do czasu ich zebrania.

Straty, które przeważnie są nieuniknione (ok. 20 zł za chip) są nieporównywalne do strat wynikających z utraty bądź zniszczenia stacji systemu Sport Ident (ok. 500 zł), a takie sytuacje niestety dzieją się. Nie wiem po co to komu... ostatnio to przerabiałem i bardzo to wkurza.

System oferuje wiele opcji takich jak obowiązkowa czy nieobowiązkowa kolejność, wersje scorelaufu i wiele innych. Na DInO SKARMAT najbardziej praktyczna była wersja scorelaufu, w której do definicji trasy wpisuje się kody wszystkich punktów stawianych w lesie (prawidłowych i stowarzyszonych), a uczestnik przynosi z lasu sekwencję kodów kolejno potwierdzanych punktów z dokładnym czasem potwierdzenia: kod – czas/kod – czas/itd.

Po dotarciu na metę i odczytaniu zegarka przez stację odczytującą uczestnik od razu otrzymuje do ręki wydruk z sekwencją potwierdzonych punktów i czasem ich potwierdzenia, ale bez kwalifikacji (prawidłowy/stowarzyszony) – chociaż taka możliwość też jest.

Wyniki można wydrukować bezpośrednio z programu lub wyeksportować do Excela... no i tu jesteśmy „w domu”, możemy sortować, porównywać „kto z kim”, można sprawdzać, czy wymóg potwierdzenia punktu przez wszystkich członków zespołu został dotrzymany itd. ...generalnie super.

Ale zawsze są jakieś „ale”. Po pierwsze jest do rozwiązania kwestia potwierdzenia BPK do jakiegoś punktu, a po drugie niezawodność systemu. Ponieważ nasze doświadczenia w tym względzie były raczej niewielkie, każdy z zespołów

---

otrzymywał dodatkową klasyczną papierową kartę startową na tzw. wszelki wypadek. I te karty się w kilku przypadkach przydały, bo pojawiły się sytuacje braku potwierdzenia przez drugiego członka rozstrzygane na korzyść zespołu. Zegarek co prawda generuje sygnał świetlny i dźwiękowy (ale ten ostatni bywa dość cherlawy), zależy bowiem głównie od stanu baterii zegarka, dlatego też pojawiały się przypadki powtórnego potwierdzania: 17 przypadków na 971 potwierdzeń, co stanowi 1,75%.

fot. Przemysław Taflński

5 przypadków braku potwierdzenia punktu u drugiego członka zespołu było najprawdopodobniej spowodowane po prostu brakiem dokonania tego potwierdzenia niż błędem sprzętu. Nie stwierdzono takich sytuacji wśród uczestników startujących samodzielnie (większa samokontrola).

Nie było również ani jednego przypadku braku możliwości odczytu zegarka. Tutaj sprzęt wykazał się 100% niezawodnością. Dodać jednak należy, że zegarki

---

przydzielone uczestnikom zostały wybrane spośród dostępnych 150 szt., i były to zegarki z bateriami o najwyższym napięciu.

Rywalizacja Turyści vs. Sportowcy

Na trasach sportowych S25, S20, S15 i S10 uczestnicy mieli do pokonania taką samą trasę, co na odpowiadających im trasom turystycznym TZ, TU, TT, TP. Te same punkty prawidłowe i stowarzyszone. Różnica polegała więc jedynie w podejściu do trasy. Trasy turystyczne należało pokonać w określonym limicie czasu, uzyskując punkty karne zgodnie z punktacją Komisji InO ZG PTTK, a na trasie sportowej liczył się jedynie czas powiększony o kary czasowe za punkty stowarzyszone (25 min.), braki punktów (90 min.) i zmiany potwierdzeń (10 min.). Były to wartości dokładnie odpowiadające w minutach punktom karnym wg klasyfikacji turystycznej. W ten sposób dało się trasę sportową przeliczyć wg punktacji turystycznej i odwrotnie, uzyskując bardzo ciekawe zestawienie końcowe, w którym ujęto jednocześnie uczestników najdłuższych tras: sportowej S25 i turystycznej TZ. W tej konfrontacji nieco lepiej wypadli uczestnicy tras sportowych, podważając niektóre opinie, według których obecność punktów stowarzyszonych miałyby działać zdecydowanie na korzyść turystów – dziś już okazuje się, że to tak nie działa.

Trasy Krajoznawcze

Dla podniesienia atrakcyjności wyjazdu często przez całą Polskę na jeden tylko etap przygotowano także trzy trasy krajoznawczo-historyczne nawiązujące do setnej rocznicy odzyskania Niepodległości. Były to trasy po Toruniu, Bydgoszczy i Solcu Kujawskim i okazały się na tyle niebanalne, że jedynie jednemu zespołowi udało się pokonać wszystkie trzy trasy bezbłędnie. Przy tej okazji można było się przekonać o możliwościach stosowanego według przepisów Komisji InO ZG PTTK przelicznika do punktacji generalnej, w którym zwycięzca danej trasy otrzymuje 1000 pkt. W ten sposób uczestników wszystkich tras turystycznych i sportowych można było wrzucić do tego samego garnka i doliczając punkty za każdą z tras krajoznawczych wyłonić kolejność w klasyfikacji 100-lecia Niepodległości.

Podsumowując

Trasy długodystansowe powinny na stałe zagościć w kalendarzu Ogólnopolskich Turystycznych Imprez na Orientację, w tym także w randze Pucharu Polski. Są inne w odbiorze przez uczestników, wymagają innego podejścia od strony organizacyjnej niż na klasycznej trasie PP, ale też mogą stanowić pomost pomiędzy zagmatwanymi, czasem niezrozumiałymi koncepcjami tras a prostymi, przejrzystymi koncepcjami na pełnej mapie. Takie imprezy nie wymagają stałej bazy zawodów – wystarczy dobrze zorganizowane Centrum, a rozłożone w czasie czasy startu pozwalają na bezpieczny udział także w czasach epidemicznych.

Waldemar Fijor /Kierownik DIInO SKARMAT 2020/

Wirtualne InO do OInO?

Komisja Imprez na Orientację ZG PTTK, w odpowiedzi na zapytania dotyczące możliwości zaliczania do Odznaki InO tzw. wirtualnych imprez na orientację, które są dostępne w Internecie w różnorodnej formie odpowiadającej, np. MnO, BnO czy orientacji precyzyjnej (Pre-O, Temp-O), postanowiła o niezaliczaniu imprez na orientację przeprowadzanych w Internecie (InO wirtualnego) do Odznaki InO.

Po tym, jak została opublikowana na stronie Komisji InO ZG PTTK powyższa decyzja, na Facebooku Komisji miała miejsce ożywiona dyskusja, zainicjowana przez przeciwników tej decyzji, podczas której padały różne stwierdzenia, w tym oczekujące argumentów drugiej strony. Postulowano także większą jawność pracy Komisji poprzez udostępnienie protokołów imiennych głosowań czy zarzucano Komisji złą wolę, nieinteresowanie się pojawiającymi się w orientacji nowinkami, a nawet zabetonowanie i przyspawanie do stołków oraz kierowanie się prywatnym interesem np. w kwestii zdobywania odznak. Wychodząc naprzeciw tym tezom, jako przeciwnik zaliczania wirtualnych InO do OInO postanowiłem odnieść się do powyższych, przedstawiając moją argumentację.

STATUT POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

(tekst jednolity, wraz ze zmianami uchwalonymi 7 kwietnia 2018 r.
przez Nadzwyczajny Zjazd PTTK)

Rozdział II **CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA**

Art. 7 1. Celem statutowym PTTK jest działalność w zakresie kultury fizycznej, kultury, oświaty i ochrony środowiska. 2. Celami statutowymi PTTK są również inne działania ze sfery zadań publicznych w zakresie:

- 1) **krzewienia turystyki i krajoznawstwa oraz aktywnych form wypoczynku dzieci i młodzieży, szczególnie w postaci wędrownictwa indywidualnego i grupowego, organizacji rajdów, zjazdów, zlotów, spływów, rejsów oraz kolonii i obozów,***
- 2) **działań na rzecz upowszechniania sportu i współzawodnictwa sportowego, w tym również osób z niepełnosprawnościami,***
- 4) **nauki, edukacji, oświaty i wychowania dzieci i młodzieży, szczególnie poprzez kształtowanie postaw społecznych, upowszechniania wiedzy o przeszłości, współczesności i perspektywach rozwoju Polski, szerzenia kultury turystyki i zapoznania z poznawczymi, wypoczynkowymi i zdrowotnymi walorami wędrownictwa,***

Art. 8. 1. Realizując określone statutem cele i zadania PTTK:

- 2) **krzewi zamiłowania krajoznawcze i umiejętności turystyczne,***
- 3) **szerzy kulturę turystyki oraz zachęca do wykorzystywania poznawczych, wypoczynkowych i zdrowotnych walorów wędrownictwa i rekreacji,***
- 4) **pomaga w wędrownictwie indywidualnym,***

Art. 9. 1. PTTK realizuje cele statutowe i zadania poprzez:

- 1) **strzeżenie i twórcze rozwijanie ideałów swoich poprzedników – PTT i PTK oraz pomnażanie ich dorobku materialnego,***
- 2) **propagowanie krajoznawstwa wśród młodzieży oraz włączanie jej do uprawiania różnych form turystyki, w tym turystyki kwalifikowanej,***
- 3) **popularyzację walorów rekreacji ruchowej,***

Art. 9. 2. PTTK w szczególności

- 2) rozwija turystykę kwalifikowaną we wszystkich jej formach,*
- 4) rozwija różnorodne formy turystyki aktywnej, rekreacji oraz sportu w powiązaniu z imprezami turystycznymi,**
- 8) ustanawia i nadaje odznaki turystyczne oraz krajoznawcze,*

Może jestem tutaj betonem, chociaż wolę określenie – tradycjonalistą, ale ze statutu PTTK dla mnie jasno wynika, że organizacja widzi swoją rolę w upowszechnianiu turystyki, krajoznawstwa i aktywnych form wypoczynku z naciskiem na wędrownictwo indywidualne i zbiorowe oraz popularyzację walorów rekreacji ruchowej. Kwestia ta także dotyczy sportu i współzawodnictwa sportowego. Temu celowi służy m.in. system odznak turystyki kwalifikowanej, w tym OInO. I tutaj pojawiają się pierwsze wątpliwości:

1. Czy istnieje w PTTK jakakolwiek odznaka turystyki kwalifikowanej dopuszczająca w swoim regulaminie jej zdobywanie poprzez rzeczywistość wirtualną? Ja osobiście takiej nie znam, choć żeby być precyzyjnym niedawno uchwalony rozszerzony regulamin Odznaka PTTK Questy – Wyprawy Odkrywców umożliwia odbywanie wycieczek wirtualnych. Ale czy to odznaka turystyki kwalifikowanej? Nie jestem przekonany.
2. Czy aby zdobyć punkty do odznaki KOT wystarczy przejechać na rowerze stacjonarnym ekwiwalent 15 km, OTP – przejść na bieżni ileś kilometrów, GOT – wejść po schodach tyle razy, aby suma pokonanych przewyższeń wynosiła wielokrotność 100 m, czy może na stacjonarnym wioślarzu „przeplłynąć” ileś kilometrów i zaliczyć to do odznaki kajakowej? Obawiam się, że raczej nie.
3. Czy aby zdobyć odznakę krajoznawczą wystarczy np. zdalnie odwiedzić muzeum lub inny obiekt, czy może wymagane jest fizyczne udanie się w to miejsce i potwierdzenie tego pieczętką, zdjęciem na tle obiektu lub za pośrednictwem członka kadry programowej PTTK? Tutaj także, jako wieloletni członek TRW przy OM PTTK w Warszawie, skłonny jestem powiedzieć, że nie.

Reasumując, Komisja InO ZG PTTK działa w ramach nakreślonych przez Statut Towarzystwa, wytyczne Walnego Zjazdu, Zarządu Głównego oraz w oparciu o jej wewnętrzny regulamin.

Żadna z dotychczas zatwierdzonych przez PTTK odznak turystyki kwalifikowanej nie uwzględnia rzeczywistości wirtualnej w swoich regulaminach i jest to po części konsekwencja zapisów statutowych Towarzystwa, kładących nacisk na **wędrownictwo i aktywność ruchową**.

Zatem, dopóki PTTK nie zerwie ze swoimi tradycjami, wirtualny tryb zdobywania odznak turystyki kwalifikowanej pewnie nie będzie w PTTK akceptowany. I osobiście nie widzę tutaj powodu, aby Komisja InO ZG PTTK miała iść w awangardzie zmian.

REGULAMIN KOMISJI IMPREZ NA ORIENTACJĘ ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

Rozdział II

Zadania, tryb i zakres działania

§2 1. Do zakresu działania Komisji Imprez na Orientację Zarządu Głównego należą zagadnienia związane z realizacją celów i zadań PTTK w dziedzinie imprez na orientację (ino), w szczególności fachowe doradztwo dla Zarządu Głównego, kształtowanie polityki w dziedzinie rozwoju ino, koordynacja działalności wojewódzkich, oddziałowych i ponadoddziałowych komisji ino oraz klubów ino.

§3 Do zadań Komisji Imprez na Orientację ZG PTTK należy:

- 1. realizowanie zadań wynikających z uchwał Walnego Zjazdu PTTK, Zarządu Głównego PTTK i Krajowej Konferencji Aktywu Imprez na Orientację,***
- 3. kształtowanie wzorców właściwych postaw i zachowań związanych z aktywnością turystyczną,***

Rozdział III

Zasady tworzenia

§5 1. Komisja Imprez na Orientację wybierana jest na Krajowej Konferencji Aktywu Imprez na Orientację w głosowaniu tajnym, w liczbie od 5 do 9 członków, uchwalonej przez konferencję, na okres kadencji Zarządu Głównego PTTK. Kadencje Komisji Imprez na Orientację obejmują okres między Krajowymi

.....

Konferencjami Aktywu Imprez na Orientację. Do wyborów Komisji mają zastosowanie zasady określone w ordynacji wyborczej zatwierdzonej uchwałą przez Zarząd Główny PTTK.

4. *W Krajowej Konferencji Aktywu Imprez na Orientację uczestniczą z głosem decydującym delegaci wybierani w liczbie i na zasadach określonych w regulaminie wyborczym uchwalonym przez Komisję i zatwierdzonym przez Zarząd Główny PTTK, oraz z głosem doradczym członkowie ustępującej komisji, przedstawiciele władz naczelných PTTK i zaproszeni goście.*
5. *Prawo zgłaszania kandydatów do Komisji przysługuje:*
  - a) *Krajowej Konferencji Aktywu Imprez na Orientację,*
  - b) *ustępującej Komisji,*
  - c) *członkom Zarządu Głównego PTTK,*
  - d) *jednostkom regionalnym PTTK.*

§ 11 1. Zarządowi Głównemu PTTK przysługuje prawo uchylenia uchwał Komisji, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, Statutem PTTK, niniejszym regulaminem lub interesami PTTK.

§ 14 2. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem mają zastosowanie przepisy prawa, Statutu PTTK i Regulaminu ZG PTTK.

*****

Także członkowie Komisji nie biorą się z kapelusza, lecz są wybierani przez Krajową Konferencję Aktywu Imprez na Orientację. Prawo do udziału w niej mają wszyscy Przewodnicy InO i przysługuje im zarówno bierne, jak i czynne prawo wyborcze. Obecna Komisja została powołana w ten właśnie sposób, wybrana w demokratycznych wyborach i pisanie o przyspawaniu do stołków nie ma racji bytu. To środowisko InO wskazało te osoby (5, a nawet 6, wybranych na Konferencji osób było członkami Komisji już wcześniej – Piotr Zgoda, po wyborze złożył rezygnację) i widać, że musiało być zadowolone z ich pracy. **Zatem, to nie Komisja tworzy beton, ale środowisko nie jest zainteresowane zmianami!!** Kadencja Komisji trwa 4 lata, wkrótce będzie możliwość wyboru do Komisji nowych osób, być może lepiej reprezentujących środowisko.

Z kolei w pełni zgadzam się z przedstawioną w dyskusji opinią, że środowisko powinno wiedzieć, jak i za czym lub przeciwko czemu głosowali poszczególni członkowie Komisji, jakie zgłaszali uwagi oraz z jakimi inicjatywami występowali na forum Komisji. Ułatwiłoby to wybory nowej Komisji lub skłoniło inne osoby, te spoza obecnej Komisji, do startu w wyborach z własnymi inicjatywami.

A co do kwestii nieinteresowania się nowinkami przez Komisję. Od dłuższego czasu trwają prace nad wprowadzeniem do turystycznych InO elektronicznych systemów potwierdzeń, co jest zdecydowanie trudniejsze niż w przypadku BnO, chociażby ze względu na występowanie na trasie punktów stowarzyszonych i możliwość dokonywania zmiany potwierdzenia. No i od 2020 roku do kalendarza imprez Pucharu Polski weszły imprezy długodystansowe, kiedyś za 1 pkt do OInO, a teraz z możliwością do 4 pkt, a może i 5, gdy ktoś zgłosi Komisji chęć organizacji imprezy rangi Mistrzostw Polski w długodystansowej InO.

I na koniec. Macie własne przemyślenia, lepsze pomysły niż obecnie urzędująca Komisja, zastrzeżenia do jej pracy, podzielcie się nimi z innymi. W Tramwaju nie ma cenzury i każdy pogląd, nawet najbardziej kontrowersyjny, choć dobrze, aby czymś poparty, może ujrzeć światło dzienne i być poddany ocenie środowiska.

Dariusz Mazurek

Wirus nie odpuszcza...

Za nami dwa lata życia w nowej rzeczywistości permanentnej epidemii i nic nie wskazuje na to, żeby się to miało w najbliższym czasie zmienić. Dlatego Komisja InO ZG PTTK już w połowie ubiegłego roku przygotowała wytyczne dla organizatorów InO w warunkach zagrożenia epidemiologicznego.

Informacje dla uczestników i organizatorów turystycznych InO ze względu na zagrożenie epidemiczne

1. Zalecenia ogólne.

- 1.1. Podczas imprezy na orientację należy bezwzględnie stosować aktualne zalecenia Ministerstwa Zdrowia (MZ), Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS; gis.gov.pl) oraz wytyczne dotyczące organizacji imprez w czasie pandemii koronawirusa.
- 1.2. W przypadku jakichkolwiek objawów złego samopoczucia należy bezwzględnie pozostać w domu.
- 1.3. Organizator jest zobowiązany do poinformowania uczestników o zasadach bezpieczeństwa epidemicznego, zastosowanych w związku z organizowaną imprezą.

2. Zasady bezpieczeństwa epidemicznego podczas imprezy na orientację.

2.1. Rejestracja uczestników.

- 2.1.1. Zapisy na imprezę powinny odbywać się zdalnie, za pośrednictwem Internetu lub telefonicznie.
- 2.1.2. Uczestnik powinien podać wymagane dane osobowe, umożliwiające kontakt z nim.
- 2.1.3. Organizator ma obowiązek posiadać kompletną listę uczestników wraz z danymi kontaktowymi.
- 2.1.4. Opłata za udział w imprezie powinna odbywać się przelewem na konto wskazane przez Organizatora. Możliwość i forma pobierania wpisowego w Biurze Imprezy pozostaje w gestii organizatora.

2.2. Rezygnacja z udziału w imprezie ze względów zdrowotnych.

Zaleca się, aby rezygnacja z udziału w imprezie ze względów zdrowotnych nie pociągała za sobą kosztów.

2.3. Zalecenia obowiązujące w trakcie imprezy.

- 2.3.1. Organizator jest zobowiązany do przedstawienia szczegółowych zaleceń obowiązujących wszystkich uczestników w bazie rajdu, na starcie, na trasie oraz mecie związanych z obowiązkiem dezynfekcji rąk, osłaniania nosa i ust oraz zachowania wymaganego dystansu.
- 2.3.2. Zespół obsługujący imprezę powinien osłaniać nos i usta, a także powinien być wyposażony w środki ochrony osobistej i korzystać z nich zgodnie z aktualnymi wytycznymi.

-
- 2.3.3. Każdy uczestnik w trakcie imprezy zobowiązany jest do zakrywania nosa i ust zgodnie z obowiązującymi zaleceniami sanitarnymi. W terenie leśnym w przypadku możliwego kontaktu z innymi osobami (np. podczas potwierdzania punktu kontrolnego) należy zachować dystans oraz osłaniać usta i nos.
  - 2.3.4. Kontakt między zespołami na trasie imprezy należy ograniczyć do niezbędnego minimum, z zachowaniem bezpiecznego odstępu. Kontakt dozwolony jest wyłącznie w sytuacjach awaryjnych np. udzielenia pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia drugiej osoby, wskazanie drogi na metę.
  - 2.3.5. W trakcie imprezy należy unikać gromadzenia się uczestników oraz dbać o zachowanie między nimi bezpiecznych odległości. Wskazana jest rezygnacja z grupowego rozpoczęcia, odprawy i zakończenia imprezy. Wszystkie niezbędne informacje powinny znaleźć się w pakietach startowych lub komunikacie technicznym imprezy.
- 2.4. Otwarcie imprezy.
- Dopuszcza się całkowitą rezygnację z tradycyjnej formy otwarcia imprezy.
- 2.5. Organizacja startu.
- 2.5.1. Pakiety startowe, w tym mapy wraz z kartami startowymi powinny być umieszczone w koszulkach. Zaleca się przygotować je wcześniej, korzystając przy tym z rękawiczek jednorazowych.
  - 2.5.2. Wskazane jest podanie zespołom przed imprezą ich minut startowych. Zespoły zobowiązane są wówczas do zgłoszenia się po materiały startowe w wyznaczonym, oddzielnie dla każdego zespołu, oknie czasowym, tak dobranym, aby uniknąć kontaktu między zespołami. Zespoły, które spóźnią się na start, winny zostać przesunięte na koniec listy startowej.
  - 2.5.3. Wszystkie informacje dotyczące trasy powinny znajdować się na mapie lub zostać dołączone do mapy.
  - 2.5.4. Minutę startową i czas mety uczestnik wpisuje samodzielnie w obecności Organizatora.
- 2.6. Potwierdzanie punktów kontrolnych.
- Potwierdzanie obecności na punktach kontrolnych powinno odbywać się bezdotykowo. Dopuszcza się potwierdzanie punktów kontrolnych własnym przyrządem do pisania.

2.7. Organizacja mety.

Karty startowe po imprezie uczestnicy oddają do wskazanego przez organizatora pojemnika.

2.8. Zakończenie imprezy.

2.9. Wyniki.

Dopuszcza się całkowitą rezygnację z tradycyjnej formy zakończenia imprezy.

2.10. Dyplomy i nagrody.

Zaleca się, aby wyniki imprezy zostały opublikowane jedynie w Internecie, tak szybko jak to jest możliwe, z uwagi na konieczność dezynfekcji (kwarantanny) kart startowych przed ich sprawdzeniem.

2.10.1. Dopuszcza się możliwość całkowitej rezygnacji z dyplomów oraz nagród.

2.10.2. Wręczanie nagród należy przeprowadzić z zachowaniem należytej ostrożności podczas kolejnego startu uczestnika lub przesłać nagrody drogą pocztową. Zaleca się wybieranie niematerialnej formy nagród.

3. Obowiązkowe (epidemiczne) wyposażenie każdego uczestnika i członka zespołu organizatorskiego.

Własny środek do dezynfekcji rąk, maseczka lub przyłbica, lub inna osłona nosa i ust.

4. Wyżywienie i noclegi.

4.1. Na trasie i mecie wskazane jest używanie napojów przeznaczonych tylko dla siebie. Dopuszczalną formą poczęstunku są produkty spożywcze w jednorazowych opakowaniach.

4.2. Nie zaleca się organizowania imprez wieloetapowych z noclegiem w pomieszczeniach wieloosobowych, np. na hali gimnastycznej.

5. Uwagi końcowe.

5.1. Niniejsze zalecenia mogą ulec zmianie. Konieczne jest w każdym przypadku uwzględnienie i stosowanie się do zaleceń administracyjnych (ogłaszanych na szczeblach administracji państwowej).

5.2. Wytyczne Komisji InO PTTK dla organizatorów turystycznych imprez na orientację obowiązują przez cały okres stanu zagrożenia epidemicznego.

*****

Uzupełnieniem tego dokumentu jest przygotowana przez ZG PTTK Deklaracja Uczestnika Imprezy Organizowanej przez PTTK.

DEKLARACJA UCZESTNIKA PTTK

na .....
(nazwa wydarzenia, spotkania, imprezy turystycznej)

w dniu/dniach .....

Imię i nazwisko	
Posiadam potwierdzenie szczepienia przeciwko COVID-19 (pełne szczepienie, druga dawka przynajmniej 10 dni przed wydarzeniem)	TAK/NIE

Biorąc pod uwagę niezbędne środki ostrożności, w związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z wirusem SARSCoV-2 w wydarzeniu nie mogą uczestniczyć osoby, które:

1. w ciągu ostatnich 14 dni:
  - a. przebywały w kraju/regionie ryzyka wskazanych przez WHO i GIS;
  - b. miały kontakt z osobami z obszarów zagrożonych;
  - c. miały kontakt z osobami z NCoViD19;
  - d. miały kontakt z osobami poddanymi kwarantannie;
  - e. miały gorączkę, kaszel, katar, zapalenie spojówek lub trudności w oddychaniu/duszności
2. przebywają na kwarantannie;
3. uzyskały pozytywny wynik testu na COVID 19;
4. w dniu imprezy mają podwyższoną temperaturę ciała, tj. 38 stopni i wyżej (przed wejściem na teren imprezy każdemu uczestnikowi zostanie wykonany pomiar temperatury).

Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań do mojego udziału w wydarzeniu.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celu spełnienia niezbędnych środków ostrożności podczas wydarzenia, w związku z sytuacją epidemiczną.

Potwierdzam, że zapoznałam/em się z klauzulą informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych.

Świadomy(a) odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń – art. 233 §1 i §6 Kodeksu Karnego, oświadczam, że wszystkie informacje podane przeze mnie są prawdziwe oraz zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

.....
Data i podpis

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 322)
2. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374)

Warto z tych dokumentów korzystać, aby organizowane przez nas imprezy były bezpieczne zarówno dla ich organizatorów, jak i uczestników, a ich wartością dodaną były same dobre wrażenia, a nie pozytywny wynik testu na obecność COVID-19. Pamiętajmy, że organizacja/udział w InO powinny przynosić radość i dawać satysfakcję. Robimy to, bo lubimy, zatem w trakcie imprezy przestrzegajmy zasad fair play, nigdy nie zapominajmy o kulturze osobistej w kontaktach, tak między sobą, jak i z organizatorami oraz miejmy dla siebie wiele wyrozumiałości.

Dariusz Mazurek

TRInO wreszcie dla wytrwałych

Już od jakiegoś czasu system odznak TRInO nie nadążał za radosną twórczością autorów tych tras i wśród najbardziej doświadczonych TRInOzów uczestników zaczęło pojawiać się pytanie – Co dalej? Wszak, aby zdobyć odznakę TRInO w stopniu dużym złotym wystarczyło odbyć tylko 425 wycieczek☺, a tymczasem na stronie jest ich już 800. Na szczęście głos ludu został wysłuchany i koordynator Projektu, znany w środowisku pod pseudonimem waldar, wreszcie wziął się za to, do czego został zobowiązany podczas ostatniej Krajowej Konferencji Aktywu InO i nie tylko zaktualizował regulamin Odznaki, ale i opracował wzór odznaki i to od razu w aż 5 stopniach „za wytrwałość”. Pojawiło się też pewne novum, bo już nie wystarczy tylko samo przejście trasy, ale wymagane jest także ich opracowanie.

Równocześnie pojawił się pomysł uhonorowania pierwszą odznaką TRInO w stopniu „Za wytrwałość” śp. Sławka Otapa, który w dużym stopniu przyczynił się do popularyzacji TRInO, tworząc liczne trasy zarówno w Polsce, jak i za granicą.

.....

Dla zdobycia odznaki w stopniu „Za wytrwałość” należy spełnić następujące warunki:

Za wytrwałość

I stopnia	100	w tym opracowanie co najmniej 10 tras TRInO
II stopnia	150	w tym opracowanie co najmniej 15 tras TRInO
III stopnia	200	w tym opracowanie co najmniej 20 tras TRInO
IV stopnia	250	w tym opracowanie co najmniej 25 tras TRInO
V stopnia	300	w tym opracowanie co najmniej 30 tras TRInO

Co ważne, ci z uczestników, którzy już zdobyli odznakę TRInO w stopniu dużym złotym (odbyli 425 wycieczek), niejako z automatu mają zaliczoną nadwyżkę tras do stopni „Za wytrwałość”. Dotyczy to także tras opracowanych przed wejściem w życie nowelizacji regulaminu.

Opracowanie trasy jest równoznaczne ze zgłoszeniem jej do Projektu i opublikowaniem na stronie trino.pttk.pl.

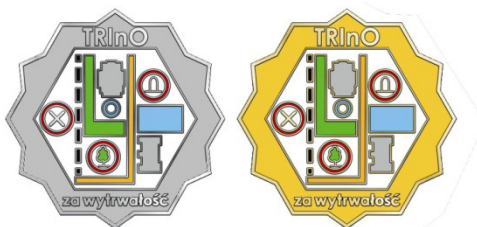
Za wytrwałość

I stopnia

II stopnia

III stopnia

IV stopnia

V stopnia

Dariusz Mazurek

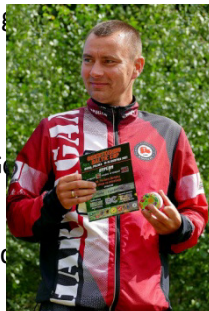

Honorowi PInO 2021

Po rocznej przerwie spowodowanej między innymi odwołaniem Złotu Przewodników InO w 2020 roku za sprawą panującej pandemii, Komisja InO ZG PTTK nadała kolejnym trzem osobom z naszego grona tytuły Honorowego PInO. Poniżej przedstawiamy ich sylwetki:

Honorowy Przewodnik Imprez na Orientację nr leg. 073

Piotr Kaczyński (PInO nr leg. 466) – lat 37, członek PTTK od 1996 r., uprawnienia uzyskał w 1998 roku. Członek Klubu Imprez na Orientację „Neptun” należącego do Oddziału Regionalnego w Gdańsku. Prowadzi bardzo aktywną działalność turystyczną organizując imprezy na orientację od rangi regionalnej po Mistrzostwa Polski, wychowawca młodzieży, autor artykułów do pisma „Stowarzysz G TRW nr 193, popularyzator geocachingu.

Wyróżnienia: dyplomy klubu i gdańskich oddziałów PTTK, od PTTK”.

Honorowy Przewodnik Imprez na Orientację nr leg. 074

Waldemar Pawelczuk (PInO nr leg. 272) – lat 58, członek PTTK od 1986 roku, uprawnienia uzyskał w 1988 r., jest członkiem HKT „Trep” należącego do Oddziału PTTK Warszawa Praga. Współorganizator corocznych imprez na orientację „Orient”, „Zima na Pradze”, „Bieg Wedla”, „ZAW-OR” czy „Podkurek”, imprez ogólnopolskich i mistrzowskich, Rajdu Przygodowego „Dymno” i wielu innych. W latach 1992-2005 członek Mazowieckiej Komisji InO oraz sędzia główny konkursu TMWiM.

Wyróżnienia: srebrna i złota Honorowa Odznaka PTTK, srebrna Odznaka „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży”, odznaka „25 lat w PTTK”. Liczne dyplomy Zarządu Oddziału i Zarządu Głównego PTTK oraz wielu komisji i klubów. Odznaczenia państwowe i resortowe: Srebrny Krzyż Zasługi, Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Turystyki” oraz Dyplom Wojewody Pomorskiego.

Honorowy Przewodnik Imprez na Orientację nr leg. 075

Tomasz Paszek (PlnO nr leg. 481) – lat 38, członek PTTK od 1995 r., uprawnienia uzyskał w 1999 r., jest członkiem North Team Szczecin (d. Klub InO Prego) należącego do Oddziału Zachodniopomorskiego PTTK w Szczecinie. Posiada uprawnienia Przewodnika Turystyki Pieszej, Górskiej i Kolarskiej. Instruktor Krajoznawstwa Regionu i znakarz Nizinnych Szlaków Pieszych. Jest niezwykle aktywnym organizatorem cyklicznych imprez na orientację w swoim klubie rangi regionalnej i ogólnopolskiej (Grassor), w tym Pucharu Polski i Mistrzostw Polski. Zainicjował organizację InO w wielu miejscowościach województwa, w tym Mistrzostw Pomorza Zachodniego. Był prezesem Klubu InO Prego. Członek TRW OInO nr 500.

Wyróżnienia: Dyplom PTTK oraz odznaka „25 lat w PTTK”.

Zbigniew Tarnowski

Cztery lata kadencji – krótkie podsumowanie

Powoli, acz nieubłaganie dobiega końca kadencja obecnej Komisji InO ZG PTTK i dlatego warto zacząć myśleć o podsumowaniu tych czterech lat, które za nami. Nie był to czas łatwy, bo w połowie mocno naznaczony pandemią, lock downem, odwoływanie imprez i zakazami wstępu do lasu, niemniej sporo z tego, co uchwalono podczas ostatniej Krajowej Konferencji Aktywu Imprez na Orientację w Łodzi, udało się wdrożyć czy choćby spróbować pchnąć do przodu. A oto i krótkie podsumowanie.

**Wytyczne Krajowej Konferencji Aktywu PIInO do pracy Komisji InO ZG PTTK
na kadencję 2018-2021:**

1. podjęcia działań zmierzających do zaistnienia InO na terenie województw: opolskiego, lubuskiego i warmińsko-mazurskiego;

Na terenie wspomnianych województw powstały trasy TRInO.

2. podejścia w poważny sposób do wydawania czasopisma „Tramwaj”, w szczególności zdecydowania czy jest ono w ogóle potrzebne, a jeżeli tak, to nadanie mu schludnej formy redakcyjno-wydawniczej;

Tramwaj ma nową szatę graficzną, wydawany jest w kolorze, w estetycznej formie, zmieniono organizację tekstów, natomiast jakość tekstów i ich wartość merytoryczną ocenie sami.

3. wydelegowania jednej osoby (najlepiej D. Walczyny) do czuwania nad rozwojem projektu TRInO;

TRInO cały czas się rozwija, dostępnych jest już 800 tras, pojawiła się odznaka „Za wytrwałość”.

4. zmiany definicji „punktu stowarzyszonego”;

Zagadnienie wielokrotnie omawiano podczas spotkań Komisji, została wyznaczona osoba prowadząca temat (Agnieszka Ćmiel). Pojawiło się kilka propozycji zmian, ale w gronie Komisji brak jednomyślności czy i co zrobić, aby nie nadużywano funkcjonującej obecnie definicji PS.

5. doprecyzowania zapisu w Regulaminie Turystycznych InO „na korzyść uczestnika”;
6. wzmocnienia roli kierownika imprezy i sędziego głównego poprzez zapewnienie im decydującego głosu w komisji odwoławczej;

Zrealizowano. Komisja odwoławcza została zamieniona na zespół doradczy wspierający pracę Sędziego Głównego, jednak ostateczna decyzja należy do tego ostatniego.

7. stworzenia zespołu kontrolnego czuwającego nad właściwą organizacją imprez rangi Pucharu i Mistrzostw Polski;
8. większej jawności prac Komisji np. poprzez publikację protokołów z jej zebrań;

Na stronie Komisji na bieżąco udostępniane są protokoły z jej spotkań.

9. stworzenia zbiorczego, obejmującego całą Polskę, kalendarza InO, w którym zostałyby uwzględnione imprezy lokalne i regionalne;

Na stronie Komisji dostępny jest kalendarz imprez ogólnopolskich i linki do kalendarzy regionalnych Komisji InO.

10. opracowania standard turystycznych, długodystansowych imprez na orientację;

Zrealizowano i wdrożono w praktyce (DIInO, Jaszczur).

11. promowania przez Komisję elektronicznych form potwierżeń PK;

Komisja przygląda się różnym propozycjom elektronicznego potwierdzania PK, współpracuje z osobami mającymi doświadczenie w tym zakresie i testuje je w praktyce. Temat jest jednym

---

z wiodących zagadnień zaproponowanych przez Komisję do poruszenia podczas XXIII Zlotu PInO w Chęcinach.

12. stworzenie kadry InO warunków do podnoszenia kwalifikacji poprzez organizację szkoleń specjalistycznych np. z zakresu budowy tras, pozyskiwania mapy i innych;

Od dwóch lat nie są organizowane kursy PInO (2020 – ograniczenia epidemiczne, 2021 – brak kursantów).

13. opracowania broszury informacyjno-promocyjnej o InO;

Opracowana i dostępna tutaj: http://ino.pttk.pl/mlodziej/omttk/broszurka_kolor_bez_tla.pdf

14. poszerzenia bazy dydaktycznej poprzez publikację na stronie komisji materiałów szkoleniowych;
15. dostosowania kategorii TM i TD do reformy szkolnictwa;

Komisja uznała, że nie należy tutaj nic zmieniać.

oraz wypracowania stanowiska w kwestii:

16. zasadności udzielania absolutorium ustępującej Komisji;
17. wyłączenia kategorii TD z Pucharu Polski Młodzieży;

Przez rok kategoria TD była wyłączona z PPM, ale po licznych protestach uczestników i organizatorów postanowiono ją przywrócić, jednocześnie ułatwiając organizację PPM np. poprzez zmniejszenie wymaganej liczby etapów takiej imprezy z trzech do dwóch.

18. możliwości podniesienia rangi imprezom „orientacji precyzyjnej” punktowanym dotychczas za 1 pkt. do OInO;

Są to imprezy sportowe więc pozostawiono ich punktację na poziomie 1 pkt. do OInO.

19. wprowadzenia sankcji za łamanie na imprezach „Karty Turysty”;
20. wprowadzenia zmiany w Regulaminie DMP-ów poprzez umożliwienie rotacji składem drużyny oraz wprowadzenie składów 1-osobowych;
21. ograniczenie możliwości zasiadania w Komisji do 2 kadencji;

Wybory członków Komisji mają charakter bezpośredni, to środowisko decyduje czy dana osoba sprawdza się w pracy w Komisji i czy powinna dalej być jej członkiem, czy też nie.

22. zwolnienia z obowiązku składania ankiet PInO po przekroczeniu 8 lat stażu przodownikiego;

Nie zdecydowano się na zmiany dotychczasowego trybu składania ankiet.

23. wprowadzenia do Pucharu Polski 1 lub 2 imprez długodystansowych.

Zrealizowano (2020 – DinO, 2021 – Jaszczur).

Dariusz Mazurek

Mój pierwszy raz, czyli jak poznałam „ET”

Samotna dziewczyna w lesie, z mapą w kawałkach. Było zimowe popołudnie, śniegu już trochę napadało. Startowałam indywidualnie, nie do końca wiedząc, co w zasadzie powinnam zrobić i dokąd pójść. Zagubiona już 10 minut po starcie. Podjęłam ostateczną decyzję – idę tą ścieżką prosto, powinnam dojść do kolejnego punktu. Szarzało. W świetle kiepskiej latarki wdrapywałam się na nieco oblodzoną górkę. Nogi obsuwały mi się raz po raz, traciłam nadzieję, że kiedykolwiek wyjdę z tego lasu. Wreszcie dotarłam, a moim oczom ukazał się on. Odetchnęłam z ulgą. Stał na szczycie góry, taki dumny. Różnił się wyglądem od pozostałych. Pomimo narastającej zadymki, wciąż był jednak rozpoznawalny. Ruszyłam biegiem w jego kierunku. Ostatnie metry... Potknęłam się i wpadłam na niego. Później okazało się, że był całkiem niezłym towarzyszem.

Wielokrotnie spotykaliśmy się na różnych lokalnych imprezach. Czasem na szczycie góry, czasem przy samotnym drzewie. Gdy tylko go widziałam, od razu na mojej twarzy pojawiał się uśmiech. Kiedy zaczęłam organizować imprezy, uznałam, że nie może go na żadnej zabraknąć. Lata mijają, jego koszulka jest już dość mocno wyświechtana. Po każdym zawodach zastanawiam się, czy nie kupić mu nowej, mocniejszej. W końcu niejedno przeżył i na pewno mu się przyda.

Przez pandemię długo się nie widzieliśmy. Ostatnio, gdy robiłam porządki w oddziałowej szafie, niespodziewanie coś uderzyło mnie w głowę. To był on. Chyba jesteśmy w jakiś sposób związani. Może to on sprawił, że wciąż marszuję na orientację? Chciałabym, żebyście go poznali, choć pewnie nie trzeba go przedstawiać. Panie i Panowie: przed Państwem:

Agnieszka Ćmiel

WITAMY w gronie „Najwytrwalszych”

Zlot Przodowników InO to czas kiedy się spotykamy w gronie działaczy, wymieniamy poglądy oraz wypracowujemy rozwiązania, które realizujemy w dalszej działalności na rzecz rozwoju turystycznych imprez na orientację.

Jednocześnie przy tej okazji, na wniosek Głównego Referatu Weryfikacyjnego Odznaki InO, osoby, które w danym roku uzyskały wymaganą ilość punktów do odznaki „Dla Najwytrwalszych”, zapraszane są na Zlot na koszt Komisji. Zaproszenie jest realizowane w roku, w którym została uzyskana wymagana na dany stopień odznaki ilość punktów, a nie data, kiedy miała miejsce jej weryfikacja.

Po raz pierwszy w tym elitarnym gronie znajdują się dwie koleżanki: Joanna Puternicka z Orientopu Wrocław oraz Barbara Szmyt z Klubu InO Stowarzysze z Warszawy. Wymagania spełniły już w 2020 roku, ale nie udało ich się wręczyć z powodu ogólnej sytuacji epidemiologicznej i odwołania Zlotu. Dlatego na najbliższym XXIII Zlocie PInO w dn. 10-12.12.2021 r. będzie nam miło wręczyć zaległe odznaki i przywitać w gronie „Najwytrwalszych”.

Dotychczasowi zdobywcy Odznaki InO „Dla Najwytrwalszych”

Dla najwytrwalszych III st.: *Andrzej Krochmal (2014)*

Dla najwytrwalszych II st.: *Wiktor Marczak (2013), Zbigniew Socha (2014), Roman Trocha (2014), Krzysztof Ligienza (2018) i Kazimierz Makieta (2019)*

Dla najwytrwalszych I st.: *Andrzej Kędziorek (2010), Edward Fudro (2011), Jakub Kaczyński (2013), Sławomir Frynas (2017), Krzysztof Kula (2017), Jacek Wieszaczewski (2017), Mariusz Siwiec (2019), Joanna Puternicka (2020) i Barbara Szmyt (2020)*

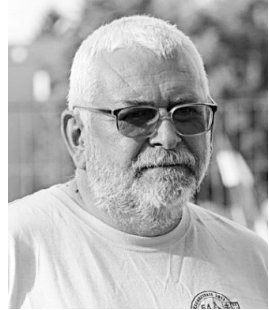
Andrzej Krochmal /Przewodniczący GRW/

Pożegnania

Stanisław ŁUĆ (1958-2020)

Do PTTK wstąpił w 1977 roku. Od 1993 roku był Przewodnikiem Imprez na Orientację (nr leg. 345). Należał do Koła nr 107 „Pielgrzym” Oddziału Żoliborskiego, a później Oddziału Marymont w Warszawie. Pełnił funkcję Redaktora Naczelnego „Azymutu Warszawskiego”. Będąc wieloletnim członkiem Mazowieckiej Komisji Imprez na Orientację aktywnie, uczestniczył w pracy środowiska na rzecz popularyzacji InO, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Za swoją wybitną działalność został wyróżniony m.in. tytułami Honorowego Przewodnika Imprez na Orientację (nr leg. 054) oraz Honorowego Przewodnika Turystyki Pieszej (nr leg. 614H). Wieloletni Przewodniczący Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK.

Konrad BIELECKI (1942-2020)

Do PTTK wstąpił w 1962 roku. Przewodnikiem InO (nr leg. 125) był od 1979 r. Członek i długoletni prezes Oddziału Miejskiego w Radomiu. Za swoją działalność na rzecz Oddziału wyróżniony tytułem jego Honorowego Prezesa. W latach 1985-1993 najpierw członek Komisji InO ZG PTTK, a następnie Zarządu Głównego PTTK (1993-2005). Oprócz InO posiadał uprawnienia Przewodnika Turystyki Pieszej, Górskiej, znakarza szlaków pieszych oraz Instruktora Krajoznawstwa Polski. Wyróżniony tytułami Honorowego Przewodnika Imprez na Orientację (nr leg. 12), Turystyki Pieszej i Górskiej.

Wieloletni członek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, wiceprzewodniczącym tej komisji zajmującym się problematyką znakarską. Wychowawca licznych pokoleń znakarzy. Wielokrotnie odznaczany, w tym uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi. Aktywny społecznik, uczestnik i organizator wielu imprez na orientację i rajdów turystycznych, większość swego życia związał z PTTK, którego był Honorowym Członkiem.

Maciej WADOWICKI (1934-2020)

Urodzony w 1934 r. w Kościanie, pochodził z rodziny o tradycjach patriotycznych. Absolwent Politechniki Wrocławskiej. Wieloletni działacz PTTK. W latach 1962-1987 Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Turystyki Pieszej ZW PTTK. Autor i wytyczający przeszło 600 km szlaków znakowanych w województwie. Działacz Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. Członek założyciel Rady Aktywizacji Turystyki Pieszej Ziemi Północnych, wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Bydgoszczy. Autor, organizator i współorganizator centralnych i regionalnych imprez turystyczno-krajoznawczych. Instruktor szkolenia kadr przodowników turystyki pieszej, wychowawca wielu pokoleń turystów i krajoznawców, w tym nauczycieli. Posiadał uprawnienia przodownicze i przewodnicze. Wyróżniony tytułem Honorowego Przodownika Imprez na Orientację (nr leg. 032). Zasłużony bydgoszczanin, człowiek wielu talentów.

Leonard NAWORYTA (1946-2021)

Był długoletnim członkiem PTTK. Przodownik Imprez na Orientację (nr leg. 222) od roku 1986. Działał w Oddziale PTTK im. Waldemara Balcerowicza w Wągrowcu. Jako geodeta wyznaczał nowe kierunki w kreśleniu map do imprez na orientację. Był współorganizatorem i propagatorem imprez na orientację na Pałukach, w tym wielu imprez kajakowych. To on w latach 80-tych ubiegłego wieku organizował świetne imprezy, w tym „Azyma”, „Zimak”, „Wiośniak” czy „Pałukino”, przygotowując mapy i budując trasy, na które zjeżdżali uczestnicy z całej Polski. Zdobywca wielu odznak turystyki kwalifikowanej, kolekcjoner map i znaczków turystycznych. Posiadał uprawnienia Przodownika Turystyki Pieszej i Instruktorza Krajoznawstwa. Wyróżniony Złotą Honorową Odznaką PTTK oraz Medalami 50-lecia Komisji Imprez na Orientację ZG PTTK oraz 50-lecia w PTTK.

Zbigniew Tarnowski